

Patrycja Prządka, Aleksandra Stasiurka-Dudek
 technologowie działu badawczo rozwojowego
 Jago Pro Sp. z o.o.

ROZWIĄZANIA DO DEMAKIJAŻU

Naturalna potrzeba upiększania twarzy znajduje odzwierciedlenie nie tylko w pielęgnacji, ale również w nakładaniu makijażu. Jego historia sięga jednak wielu lat wstecz, ponieważ makijaż właściwie od zarania dziejów stanowił istotną część kultury i religii. Jeden z rzymskich filozofów stwierdził nawet, że „kobieta bez makijażu jest jak potrawa bez soli”. Poprawianie wyglądu twarzy, podkreślanie pewnych jej fragmentów oraz zakrywanie niedoskonałości miało miejsce już w starożytnym Egipcie, gdzie malowano czarne kreski wokół oczu przy użyciu antymonu czy rud ołowiu. Wraz z rozwojem kosmetyków kolorowych moda na tuszowanie mankamentów urody czy też wyostrzanie jej zalet z dnia na dzień zyskiwała i nadal zyskuje na popularności. Współcześnie wybór produktów do makijażu jest ogromny. Na ich stosowanie decydują się nie tylko kobiety, lecz coraz częściej także mężczyźni.

Producenci kosmetyków kolorowych, prowadząc zaawansowane badania, dążą do utworzenia jak najlepszych, trwałych, odpornych na czynniki zewnętrzne, a nawet wodoodpornych formułacji. Jednak kiedy wykonany makijaż osiągnie zamierzony cel i spełni oczekiwania konsumenta, musi zostać z twarzy usunięty, a skóra dokładnie oczyszczona. W odpowiedzi na tę potrzebę pojawiła się szeroka gama preparatów do demakijażu, których zadaniem jest dokładnie usunięcie makijażu oraz nagromadzonego sebum, potu, zanieczyszczeń i bakterii. Poprawnie wykonany demakijaż maksymalizu-

je działanie pielęgnacyjne i odżywcze wszelkich produktów, stanowiących kolejny krok w dbaniu o idealną kondycję cery. Proces usuwania makijażu jest jednak czynnością wymagającą, ze względu na wysoką zawartość fazy tłuszczowej oraz składników hydrofobowych w kosmetykach kolorowych. Oczyszczanie samą wodą jest niemożliwe i niewystarczające, a resztki makijażu pozostawione na skórze mogą wpływać negatywnie na jej fizjologię i prowadzić do wystąpienia poważnych schorzeń skórnych. W związku z tym na rynku dostępny jest bardzo duży wachlarz rozwiązań do demakijażu, o zróżnicowanych właściwościach, formach fizykochemicznych i sposobach aplikacji. Wykonując demakijaż, należy jednak pamiętać, aby

składniki zawarte w produktach myjących (np. środki powierzchniowo czynne) nie powodowały podrażnień i alergii. Nie powinny również zaburzać naturalnego pH ani wpływać negatywnie na hydrolipidową warstwę ochronną delikatnej skóry twarzy.

Produkty oparte na surfaktantach lub olejach – opis i działanie

Demakijaż przy użyciu płynów micelarnych, choć znany od dawna, nieustannie cieszy się dużą popularnością. Preparaty te postrzegane są jako wszechstronne rozwiązania do demakijażu okolic oczu, ust i całej twarzy. Równie wielu zwolenników mają kosmetyki emulsyj-

Fot. Depositphotos, AlcaSerebrina

Tabela 1. Najważniejsze typy produktów do demakijażu, bazowe składniki w nich zawarte oraz ogólny mechanizm działania oczyszczającego

typ produktu	podstawowe składniki	sposób działania
płyny micelarne	woda, środki powierzchniowo czynne, humektanty	oddziaływanie surfaktantów z drobinami kosmetyków kolorowych
mleczka, emulsje	woda, emolienty, humektanty, emulgatory, silikony	
płyny dwufazowe	woda, emolienty, środki powierzchniowo czynne, humektanty, silikony	działanie związków myjących, rozpuszczanie tłuszczów i silikonów przez składniki hydrofobowe zawarte w recepturze
kostki do demakijażu	emolienty, środki powierzchniowo czynne, humektanty	
chusteczki	woda, surfaktanty, emolienty	włóknina nasączona roztworem związków powierzchniowo czynnych
oleje, masła	emolienty, emulgatory (opcjonalnie)	przyciąganie hydrofobowych cząsteczek kosmetyków i zabrudzeń, emulgowanie zanieczyszczeń (preparaty hydrofilowe)
rękawice, ściereczki	-	mechaniczne usuwanie zanieczyszczeń poprzez unikalne ułożenie włókien materiałowych
inne (gąbka konjac / mgiełka aerozolowa)	naturalne lub syntetyczne składniki o działaniu myjącym	naturalne właściwości myjące rośliny Amorphophallus konjac / działanie surfaktantów i składników tłuszczowych

ne, w postaci mleczek i kremów.

Bardzo wygodnym w aplikacji rozwiązaniem są także produkty aerozolowe. Aerozole, w zależności od zastosowanych składników oraz rodzaju opakowania bezpośredniego, oferują możliwość uzyskania mgiełek czy pianek o różnym działaniu i odczuciach organoleptycznych. Odpowiednio dobrane główki rozpyłowe czy aplikatory, rodzaj propelentu oraz stosunek ilości gazu do masy kosmetycznej znacząco zmieniają właściwości produktu i dają szansę odpowiedzi na zróżnicowane potrzeby użytkowników.

Wymienione wyżej preparaty zawierają związki powierzchniowo czynne, które odpowiadają za usuwanie kosmetyków kolorowych z powierzchni skóry. W przypadku płynów micelarnych osiągnięte zostaje krytyczne stężenie micelizacji w danym układzie, a jego cząsteczki organizują się w agregaty zwane micelami. Mechanizm mycia polega na oddziaływaniu surfaktantów o budowie amfifilowej z cząsteczkami lipofilowymi (dzięki zmniejszeniu napięcia międzyfazowego) i odrywaniu zanieczyszczeń poprzez dyspergowanie/emulgowanie. Następnie makijaż wraz z kosmetykiem jest usuwany poprzez spłukiwanie wodą. Należy pamiętać o dokładnym zmyciu zastosowanych pre-

paratów, gdyż pozostawione na skórze związki myjące mogą pogarszać funkcje barierowe skóry, powodować podrażnienia, stany zapalne oraz suchość i odczyny alergiczne.

W ostatnich latach wielu zwolenników zyskało dwuetapowe oczyszczanie twarzy, którego pierwszy krok stanowi zmywanie makijażu przy użyciu olejów (OCM – „oil cleansing method”). Metoda ta została oparta na zasadzie rozpuszczalności związków o podobnej polarności. Hydrofobowe składniki kosmetyków kolorowych oraz sebum doskonale rozpuszczają się w olejach wykazujących te same, hydrofobowe właściwości. Początkowo, do oczyszczania OCM używano mieszanek oleju rycynowego połączonego z innym olejem roślinnym w zmiennych proporcjach. Obecnie dostępny jest szereg preparatów zawierających oleje roślinne dobrane do zróżnicowanych potrzeb skóry. Rytuał oczyszczania olejami wymaga zastosowania tkaniny (ściereczki lub rękawicy), która w połączeniu z przemywaniem skóry ciepłą wodą pozwala usunąć olej wraz z pozostałościami makijażu. Niejako modyfikacją tej metody okazało się wprowadzenie tzw. olejków hydrofilowych, które w swoim składzie zawierają emulgatory. Z olejami pojawiły się także inne preparaty działające na tej samej zasa-

dzie, w formie masel czy balsamów. Stosowanie tych produktów jest znacznie mniej czasochłonne niż klasyczna metoda OCM. Po nałożeniu preparatu na skórę twarzy należy go dokładnie wmasować, a następnie zmywać przy użyciu wody.

Emulgatory dodane do olejów, w obecności wody tworzą delikatne emulsje, które z łatwością można usunąć ze skóry. Alternatywnie zaleca się połączyć olejek z wodą na dłoni i dopiero nanieść na twarz. Zarówno demakijaż czystymi olejami, jak i olejkami hydrofilowymi może być stosowany przez posiadaczy właściwie każdego typu cery. Użytkownicy zwracają uwagę na skuteczność takiego rodzaju demakijażu, naturalność preparatów i ich niski potencjał drażniący.

Demakijaż w duchu zero waste

Coraz więcej uwagi poświęca się dbałości o środowisko naturalne, a producenci i konsumenci stają się bardziej otwarci na zmiany oraz świadomi zagrożeń, jakie niesie za sobą produkcja po-

jedynczego kosmetyku. Podczas wybierania produktów pielęgnacyjnych, zauważalny jest trend poszanowania natury. Pochodzenie, etyczne pozyskiwanie surowców kosmetycznych oraz ilość odpadów powstających podczas ich produkcji i użytkowania to aspekty, na które szczególnie kładzie się nacisk. Wykorzystuje się więc innowacyjne rozwiązania formułacyjne, które w minimalnym stopniu wpływają na środowisko, a materiały opakowaniowe zamienia się na te, które są biodegradowalne, pochodzą z recyklingu lub mają możliwość powtórnego wykorzystania. Dąży się również do wprowadzania opakowań, które mogą zostać ponownie napełnione produktem, unikając przy tym zbędnych elementów, takich jak folie owijające pojedyncze kartoniki czy dodatkowe szpatułki. Podążając za tym duchem ekologii, demakijażowe trendy prowadzą do zminimalizowania wykorzystywanych produktów, a z biegiem czasu powoli tracą na popularności tradycyjne rozwiązania. W ich miejsce poszukiwane są nowe, naturalne produkty perfekcyjnie usuwające makijaż, a ograniczające ilość tworzonych odpadów.

Jednym z najbardziej innowacyjnych produktów dostępnych na rynku, służącym do demakijażu i oczyszczania twarzy, jest rękawica – ściereczka, którą wykonuje się demakijaż wyłącznie z użyciem wody. Dokładne oczyszczenie skóry zyskuje się dzięki zaawansowanemu technologicznie materiałowi. Włókna pochodzenia syntetycznego oraz naturalnego (wiskozowe lub bawełniane), o kształcie eliptycznym lub kołowym, uzyskały zdolność zbierania zanieczyszczeń poprzez odpowiednią gęstość ułożenia względem siebie. Pociągając twarz rękawicą stworzoną z tak dobranego materiału, brud osadza się w ciasnych przestrzeniach pomiędzy pojedynczymi

włókami, uniemożliwiając jego wydostanie się aż do momentu dokładnego umycia rękawicy. Wykorzystanie tego typu rozwiązania do demakijażu ogranicza użycie dodatkowych kosmetyków. Produkt jest wielokrotnego użytku i nie przyczynia się znacząco do powstawania zwiększonej ilości odpadów.

Kolejnym sposobem, który przypadnie do gustu osobom starającym się żyć w zgodzie z naturą i wybierającym bardziej ekologiczne rozwiązania kosmetyczne, jest kostka do demakijażu. Proces jej otrzymywania oraz skład w mniejszym stopniu wpływają na środowisko niż w przypadku standardowych kosmetyków usuwających makijaż. Sposób pakowania również został ograniczony do minimum – bez zbędnych butelek, zakrętek, tubek. Poza tym, użycie przez konsumenta nie wymaga dodatkowych elementów, wystarczające będą tylko dłonie i woda.

Na uwagę zasługuje również trend malejącego zużycia chusteczek oczyszczających, wacików czy też patyczków higienicznych. Przedmioty te są trudne w utylizacji, a ich produkcja wymaga znacznie większych nakładów energetycznych oraz chemicznych. Należy również pamiętać, że ich użytkowanie wcale nie jest całkowicie obojętne dla cery. Bardzo często tego typu produkty, których stosowanie wiąże się z pocieraniem skóry, podrażniają delikatną cerę, a w szczególności skórę wokół oczu. Z kolei proces białenia chusteczek podczas produkcji również nie pozostaje bez wpływu dla fizjologii oraz bariery hydrolipidowej skóry.

Podsumowanie

Stosowanie makijażu to działanie bardzo powszechne, uwarunkowane przed wszystkim aspektami kulturowymi i społecznymi. Niesie ze sobą jednak potrzebę dokładnego jego usuwania, będącego czynnikiem niezbędnym do utrzymania cery w dobrej kondycji i zapobiegania wielu problemom skórny. Należy pamiętać, że demakijaż i oczyszczanie stanowią podstawę pielęgnacji skóry twarzy, a ich właściwe przeprowadzenie gwarantuje zwiększenie skuteczności działania stosowanych później produktów. ■